

Uudenmaan liitto, aluesuunnittelu

Päijät-Hämeen liitto
toimisto@paijat-hame.fi

Lausunto Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotuksesta

Uudenmaan liitolta on pyydetty lausuntoa Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotuksesta.

Lahden kaupunkiseudulla on maankäytön, asumisen ja liikenteen seudullinen MAL-sopimus valtion kanssa. Sopimuksen piiriin kuuluvat Lahden kaupungin lisäksi Orimattilan ja Heinolan kaupungit sekä Hollolan, Asikkalan, Kärkölan ja Iitin kunnat. MAL-sopimus velvoittaa laatimaan alueelle kaupunkiseutusuunnitelman. Kaupunkiseutusuunnitelma laaditaan vuosien 2021 ja 2022 aikana Päijät-Hämeen liiton, seudun MAL-kuntien sekä Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskusten kanssa yhteistyössä.

Päijät-Hämeen rakennemalli on tarkkuustasoltaan kaupunkiseutusuunnitelmaa vastaava suunnitelma, mutta se laaditaan koko maakunnan alueelle. Rakennemalli kattaa edellä mainittujen MAL-kuntien lisäksi Padasjoen, Sysmän ja Hartolan alueet. Kyseiset kunnat eivät ole mukana MAL-sopimuksessa. Päijät-Hämeen liitto laatii myös näiden kuntien alueelle kaupunkiseutusuunnitelmaa vastaavan suunnitelman yhteistyössä Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskusten kanssa.

Kaupunkiseutusuunnitelma osoittaa yhdyskuntarakenteen kasvusuunnat Lahden kaupunkiseudulla. Se yhteensovittaa seudun kestävästä yhdyskuntarakenteesta, vähähiilisen liikennejärjestelmän ja monimuotoisen viherrakenteen suunnittelua pitkälle tulevaisuuteen. Rakennemalli linjaa samat asiat koko Päijät-Hämeessä ja sen aluerakenteessa. Kaupunkiseutusuunnitelma helpottaa sopimus pohjaista MAL-yhteistyötä ja kuntien kaavoitusta. Rakennemalli ohjaa kokonaisuusmaakuntakaavan laadintaa. Suunnitelmalla ja mallilla ei ole oikeusvaikutuksia.

Lausunto

Uudenmaan liitto kiittää lausuntomahdollisuudesta.

Kaupunkiseutusuunnitelman ja rakennemallin ehdotusta on niitä esittelevällä sivustolla mahdollista tarkastella seuraavien teemojen kautta: asuminen, elinkeinot ja työpaikat, liikenne sekä viherverkosto. Alla joitakin mm. kyseisiin teemoihin liittyviä huomioita:

- Ehdotuksen suunnitteluratkaisut on muodostettu luonnosvaiheen XL- ja M-vaihtoehtojen pohjalta. Asumista ja työpaikkoja sijoittuu Lahden kaupunkikeskustan lisäksi säteittäisesti liikenteen pääväylien varsille sekä erillisiin pienempiin keskittymiin. Jatkosuunnittelussa kannattaisi edelleen pohtia aluerakenteen voimakkaammasta keskittämisestä koituvia etuja esimerkiksi kestävän liikkumisen, palveluiden järjestämisen tai luontovaikutusten kannalta.
- Esitetyt liikennetoimenpiteet ovat oikean suuntaisia ja Etelä-Suomen liikennestrategian mukaisia. Toteutuessaan ne lisäävät liikkumisen kestävyyttä ja turvaavat kuljetusten sujuvuuden. Toimenpiteiden aikataulutus on varsin kunnianhimoinen.
- Uudenmaan ja Päijät-Hämeen maakunnat muodostavat laajan yhtenäisen työmarkkina-alueen, joka toimii vuorovaikutuksessa molempiin suuntiin. Toimivat pendelöintimahdollisuudet sekä mm. Uudenmaan tarjoamat kansainväliset yhteydet voivat vaikuttaa positiivisesti molempien maakuntien elinkeinoelämään sekä työmarkkinoihin, mikä on jatkossakin yksi tärkeä näkökulma ylimaakunnallisessa yhteistyössä. Ehdotuksen liikennetarkaisut tukevat tämän yhteisen työmarkkina-alueen integroitumista, mitä Uudenmaan liitto pitää tärkeänä.
- On hyvä, että viherverkosto on mukana yhtenä tarkasteltavana teemana. Kartalla esitetyt rajaukset perustuvat viherverkostotarkasteluun, jossa on kuvattu olemassa oleva viherverkosto. Olisi hyvä, jos aineistossa tuotaisiin jollain tasolla esiin myös ehdotuksen suunnitteluratkaisujen vaikutuksia viherverkoston näkökulmasta.
- On hienoa, että ilmastovaikutusten arviointi on laadittu jo rakennemallivaiheessa. Vaikutusten arvioinnissa on keskitytty ilmastovaikutusten kannalta teemoihin, joihin kaupunkiseutusuunnitelmalla ja rakennemallilla on suora vaikuttavuus, mikä on järkevää. Ilmastovaikutusten arvioinnissa on tunnistettu mm. uusia maankäytön ja liikenteen kehittämisen alueita, joihin liittyy kestävyysaasteita ja epävarmuuksia, sekä viheralueita, joihin liittyy ristiriitaisia kehittämispaineita. Vaikutusten arviointi sisältää myös suosituksia jatkosuunnittelun tueksi. Varhaisessa vaiheessa laadittu ilmastovaikutusten arviointi edesauttaa ilmastonäkökulman asianmukaista huomioimista sekä antaa hyvän pohjan tulevalle maakuntakaavan laadintatyölle.

Yleisenä kommenttina Uudenmaan liitto toistaa jo luonnosvaiheessa toteamansa siitä, että suunnitteluprosessi on dokumentoitu hienosti. Kaupunkiseutusuunnitelman ja rakennemallityön suunnitteluvaiheet, niihin liittyvät selvitykset, luonnosvaihtoehdot sekä ehdotusaineisto on koottu toimivalle, havainnolliselle ja käyttäjätasoiselle sivustolle. Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotus luo hyvän perustan jatkosuunnittelulle ja tulevalle kokonaisuusmaakuntakaavan

uudistamiselle. Uudenmaan liitto seuraa kiinnostuksella suunnittelutyön etenemistä ja toivoo tiivistä yhteistyötä suunnittelussa jatkossakin.

Paula Autioniemi
Va. aluesuunnittelun vastuualueen
johtaja

Ilona Mansikka
Kaavoituspäällikkö

Jakelu

Päijät-Hämeen liitto
Uudenmaan liitto / Kirjaamo